

Názov predmetu	Ruský jazyk
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Názov ŠVP	Inovovaný školský vzdelávací program
Škola	Základná škola, Štúrova 18, Myjava
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský a ruský jazyk

RUP – časová dotácia

predmet	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	spolu
ŠVP	0	0	0	0	0	0
ŠkVP	0	0	0+2	0+2	0+2	6
Spolu/rok	0	0	66	66	66	198

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre predmet ruský jazyk ako druhý cudzí jazyk. V 9. ročníku žiak dosiahne úroveň A1. Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom iŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú zverejnené na:

https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-2.stupen-zs/jazyk-komunikacia/rusky_jazyk_uroven_a_1_2019.pdf

Charakteristika predmetu

V predmetoch prvý cudzí jazyk, druhý cudzí jazyk, druhý vyučovací jazyk sa rozvíjajú všeobecné a komunikačné jazykové kompetencie v súlade so Spoločným európskym referenčným rámcom pre jazyky. Predpokladom dosiahnutia stanovenej výstupnej komunikačnej úrovne je osvojenie si kompetencií a funkcií jazyka, ktoré sú stanovené pre nižšie komunikačné úrovne.

Dôraz sa kladie na činnostne zameraný prístup, ktorého uplatnením sa efektívne a veku primerane podporujú komunikačné jazykové činnosti a stratégie: **čítanie s porozumením, počúvanie s porozumením, písomný prejav, samostatný ústny prejav, ústna interakcia**. Komunikačné jazykové činnosti a stratégie sa zväčša rozvíjajú integrovane a to v závislosti od komunikačnej situácie. Výučba daných predmetov vedie žiakov k nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie, umožňuje poznávať interkultúrne odlišnosti, poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie.

Vyučovací predmet druhý cudzí jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom anglický jazyk, slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk

národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia. Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Výučba druhého cudzieho jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci nižšieho stredného vzdelávania. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania ruského jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26). Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie s využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- prijímanie informovaných rozhodnutí a schopnosť zmeny pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom,
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku. Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SEER, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,

- odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje (SERR, 2013, s. 111 – 119).

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď. (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu (SERR, 2013, s. 127, 131).

Kompetencie

Kľúčové kompetencie majú nadpredmetový charakter. Sú nevyhnutné pre rôzne činnosti súvisiace s učením a rozvíjajú sa na všetkých vyučovacích predmetoch.

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia podporuje utváranie a rozvíjanie týchto kľúčových kompetencií: - poznávacie kompetencie; - komunikačné kompetencie; - interpersonálne kompetencie; - intrapersonálne kompetencie. Podstatou jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby žiak dokázal: - vnímať a postupne si osvojovať jazyk ako prostriedok k získavaniu a odovzdávaniu informácií; - vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou adekvátne komunikačnej situácii; - kriticky myslieť, t. j. nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu; - tvorivo myslieť, t. j. nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov; - vytvárať a reflektovať vlastnú identitu; - akceptovať skupinové hodnoty; - tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín.

V rámci nižšieho stredného vzdelávania sa v cudzom jazyku rozvíjajú tie kompetencie a funkcie jazyka, ktoré sú špecifikované v časti Obsahový štandard – úroveň A1. Každá

kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať.

V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty. Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. Funkcie sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach.

Interakčné schémy sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú.

Jazyková dimenzia dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých funkcií jazyka.

Diskurzívna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôsobili svoj jazykový prejav prijímateľovi.

Rozvíjanie Interkultúrnej dimenzie umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôsobiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú iba odporúčané a dotvárajú kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém. Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia sú pre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Prehľad kompetencií a funkcií stanovených všeobecne pre úroveň A1

1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou:

Upútať pozornosť.

Pozdraviť.

Odpovedať na pozdrav.

Rozlúčiť sa.

Podakovať sa a vyjadriť svoje uznanie.

2. Vypočúť si a podať informácie:

Informovať sa.

Potvrdiť a trvať na niečom.

Začleniť informáciu.

Odpovedať na požiadavky.

3. Vybrať si z ponúkaných možností:

Identifikovať.

Opísať.

Potvrdiť/Odmietnuť.

Opraviť.

4. Vyjadriť názor:

Vyjadriť súhlas.

Vyjadriť nesúhlas.

Vyjadriť presvedčenie.

Vyjadriť vzdor.

Protestovať.

Vyjadriť stupeň istoty.

5. Vyjadriť vôľu:

Vyjadriť želania

Vyjadriť plány.

6. Vyjadriť schopnosť:

Vyjadriť vedomosti.

Vyjadriť neznalosť.

Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť.

7. Vyjadriť pocity:

Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie.

Vyjadriť smútok, sklúčenosť.

Vyjadriť súcit.

Vyjadriť fyzickú bolesť

Utešiť, podporiť, dodať odvalu.

8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne:

Vyjadriť nádej.

Vyjadriť sklamanie.

Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť.

Ubezpečiť.

Vyjadriť úľavu

Vyjadriť spokojnosť.

Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať sa.

Zistiť spokojnosť/nespokojnosť.

9. Predstaviť záľuby a vkus:

Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam.

Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád.

Vyjadriť, čo uprednostňujem.

10. Reagovať vo vyhrotenej situácii:

Vyjadriť hnev, zlú náladu.

Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného.

11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam:

Vyjadriť príkaz/zákaz.

Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu.

Žiadať o povolenie a súhlas.

Dať súhlas.

Odmietnuť.

Zakázať.

Reagovať na zákaz.

Vyhrázať sa.

Sľúbiť.

12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností:

Obviniť (sa), priznať (sa)

Ospravedlniť (sa)

Odmietnuť/Poprieť obvinenie.

Vyčítať/Kritizovať.

13. Reagovať na príbeh alebo udalosť:

Vyjadriť záujem.

Vyjadriť prekvapenie.

Vyjadriť nezáujem.

14. Dať ponuku a reagovať na ňu:

Žiadať niekoho o niečo.

Odpovedať na žiadosť.

Navrhnúť niekomu, aby niečo vykonal.

Navrhnúť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali.

Ponúknuť pomoc.

Navrhnúť, že niečo požičiam/darujem.

Odpovedať na návrh.

15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti:

Varovať pred niekým/niečím.

Poradiť.

Povzbudiť.

Vyjadriť želanie

16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti:

Spomenúť si na niečo/niekoho.

Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol.

Pripomenúť.

Kondolovať.

Blahoželať.

17. Reagovať pri prvom stretnutí:

Predstaviť niekoho.

Predstaviť sa.

Reagovať na predstavenie niekoho.

Privítať.

Predniesť prípitok.

18. Korešpondovať:

Začať list.

Rozvinúť obsah listu.

Ukončiť list.

19. Telefonovať:

Začať rozhovor.

Udržiavať rozhovor.

Ukončiť rozhovor.

20. Komunikovať:

Začať rozhovor.

Ujať sa slova v rozhovore.

Vypýtať si slovo.

Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili.

Zabrániť niekomu v rozhovore.

24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené:

Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia.

Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané.

Požiadat' o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia.

Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo.

Hľadať slovo/slovné spojenie.

Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru.

(Body 21, 22, 23, 25 sa týkajú vyšších úrovní, preto sme ich vynechali.)

Metódy a formy práce

Dobre využiteľné sú projektová, kooperatívna a problémová metóda, aktivizujúce vyučovacie metódy, dialogické metódy, brainstorming, brainwriting (písomná obdoba brainstormingu; vhodná v skupine, kde je problém vyjadriť sa slovne), metóda hrania rolí, vzorové schémy a iné metódy rozvíjajúce kritické myslenie.

Prehľad vybraných organizačných foriem vyučovania

1. Frontálne vyučovanie – má svoje obmedzenia. Učiteľ vníma žiakov pred sebou viacmenej ako jeden celok, čo vedie k tomu, že prehliada individuálne odlišnosti jednotlivých žiakov, ich rôzne dispozície, záujmy a potreby, ich aktuálny duševný a fyzický stav. Má význam vtedy, keď funguje ako doplnok k individuálnej forme vyučovania.

2. Individualizované vyučovanie – bežne sa používa v umeleckej výchove, pri vyučovaní cudzieho jazyka, pri tréningu športovcov a pod. Dáva veľký priestor žiakovi na samostatné učenie sa a prácu.

3. Projektové vyučovanie – úlohou žiakov je s pomocou vyučujúceho riešiť určitú úlohu komplexného charakteru, ktorý buď priamo vychádza z praktických potrieb alebo je s praxou úzko spojený – veľmi dobre je tu využiteľná medzipredmetovosť.

4. Diferenciované vyučovanie - vyučovanie, pri ktorom prispôbujeme riadenie výchovno-vzdelávacieho procesu, obsah vzdelávania, metódy a formy práce rôznym skupinám žiakov alebo jednotlivcom. Diferenciované vyučovanie v určitých fázach vyučovacieho procesu – napr. V záverečnej časti vyučovacej hodiny rozdá učiteľ žiakom úlohy na riešenie diferenciované podľa úrovne schopnosti žiakov.

Práca na novom učive so skupinou nadaných žiakov – učiteľ postupne zvyšuje nároky na samostatnú prácu nadaných žiakov; pokiaľ časť žiakov samostatne pracuje, so skupinou slabších žiakov opakuje, prehľbuje a upevňuje učivo.

Metóda dvojakého výkladu – učiteľ si pripraví dve varianty sprostredkovania učiva, jednu pre slabších a druhú pre lepších žiakov.

Metóda predĺženého výkladu – učiteľ vysvetlí všetkým žiakom učivo. Žiakom, ktorí pochopili učivo zadá úlohu – samostatnú prácu, ostatným žiakom predĺži výklad dovtedy, kým ho nepochopia.

Práca s oddeleniami – organizačne pripomína metódu dvojakého výkladu. Učiteľ rozdelí triedu na tri skupiny (najlepší, strední, najslabší žiaci), s ktorými pracuje.

Úplná individualizácia vyučovania – žiak pracuje samostatne s literatúrou, s materiálom, atď. Učiteľ radí, usmerňuje a vysvetľuje na požiadanie žiaka. Táto metóda sa môže využívať pri vyučovaní informatiky, keď každý žiak pracuje samostatne pri jednom.

5. Skupinové a kooperatívne vyučovanie – rozdelenie žiakov do menších skupín (už dvaja žiaci môžu tvoriť skupinu) na základe rôzne zvolených kritérií, o ktorých rozhodne učiteľ (zostavenie skupiny a určenie pravidiel práce podlieha didaktickému zámeru). Skupinové vyučovanie do značnej miery vyvažuje frontálne. Kooperatívne vyučovanie prináša so sebou sociálny aspekt, čím plní niektoré ďalšie úlohy vzdelávania (podporuje komunikáciu, spoluprácu, dôveru, pravdivosť, schopnosť aktívne počúvať a i.).

6. Tímové vyučovanie – poskytuje priestor na medzipredmetovosť (spolupráca nielen žiakov ale i učiteľov).

7. Otvorené vyučovanie – týždenný plán; voľná práca v blokoch; vytváranie siete kontaktov s mimoškolským prostredím (rodičia, obec atď.).

Najviac si žiak zapamätá, keď môže sám vyučovať ostatných (až 90 % učiva), nasledujú praktické cvičenia (70 %), ďalej diskusia v skupinách (50 %), demonštrácia (30 %), audiovizuálne metódy (20 %), čítanie (10 %) a najmenej efektívne sa ukazujú byť prednášky alebo výklad (5 %).

V praxi však neexistujú ideálne triedy a je úplne prirodzené, že vyučujúci modifikuje a upravuje svoje krátkodobé plány v závislosti od aktuálneho stavu počas vyučovania, napr. v závislosti od počtu žiakov prítomných na hodine, atmosfére v triede, aktuálnej úrovne motivácie žiakov. Striktné dodržiavanie pripraveného plánu vyučovacej hodiny bez jeho prípadného prispôsobenia aktuálnej situácii po začatí vyučovacej hodiny, by mohlo viesť k uzatvoreniu potenciálnych učebných možností žiakov.

ŠVP ponecháva priestor učiteľovi, aby si podľa vlastného uváženia, podľa veku a zloženia skupiny, podľa úrovne vedomostí a zručností zverených žiakov sám zvolil metódu vyučovania a realizoval ju vo svojich podmienkach.

Obsahový štandard

Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A1 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu 7. – 9. ročníka.

Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopiť význam,
- porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi,
- porozumieť každodenným výrazom týkajúcim sa uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb (SERR, 2013, s. 68, 69, 77).

Čítanie s porozumením - výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom a samostatným slovným spojeniam, vyhľadať známe mená, slová a základné slovné spojenia, podľa potreby sa v čítaní vrátiť späť,
- porozumieť krátkym jednoduchým správam na pohľadniciach,
- rozoznať známe mená, slová a najzákladnejšie slovné spojenia v jednoduchých nápisoch,
- získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiálov a krátkych jednoduchých opisov, najmä ak má vizuálnu oporu,
- riadiť sa krátkymi, jednoducho napísanými orientačnými pokynmi (SERR, 2013, s. 71 – 73).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia, v písomnej forme požiadať o osobné údaje alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 85, 86, 64).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom, ale komunikácia je úplne závislá od pomalšieho opakovania reči, preformulovania a spresnení,

- porozumieť otázkam a pokynom, ktoré sú mu adresované a ktoré sú vyslovované dôsledne a pomaly,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho, ako sa má,
- predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú,
- rozumieť každodenným jednoduchým slovným spojeniam a vedieť reagovať na jednoduché informácie (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- vytvoriť jednoduché, väčšinou izolované slovné spojenia o ľuďoch a miestach,
- opísať seba, čo robí, kde žije.

Hodnotenie predmetu

Hodnotenie žiakov je nevyhnutnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu. Predmet ruský jazyk bude hodnotený podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy MŠ SR, ktorý nadobudol účinnosť 1.mája 2011 .

Predmetom hodnotenia sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky v cudzích jazykoch, v oblasti čitateľskej gramotnosti, v oblasti ústnych a písomných spôsobilostí, využívania IKT, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochotu spolupracovať.

Žiaci musia byť v procese vzdelávania pravidelne hodnotení. Hodnotená je úroveň kľúčových kompetencií.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získavajú vyučujúci:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonu a pripravenosti žiaka na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok: ústne, písomné, krátke previerky, didaktické testy, referáty, portfóliá, súbor prác žiaka.

Obsah

Historické, kultúrne, spoločenské a hospodárske reálie Ruska. Porozumenie čítanému textu. Porozumenie vypočítanému textu. /Posluch s porozumením./

V písomnom prejave: písať krasopisne všetky písmená azbuky, prepísať textu, tvoriť vlastný text, prepísať diktovaného textu, krátky osobný list alebo pohľadnica, napríklad pozdrav z dovolenky, vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne, napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia, v písomnej forme požiadať o osobné údaje.

V ústnom prejave: výslovnosť, intonácia, prízvuk, klásať otázky, odpovedať, získať informácie, viesť rozhovor, zdvorilostné obraty, frázy, pozdravy, prerozprávať text, vyjadrenie sa k udalosti, hrať roly v konverzácii, predniesť básneň, rečovanku, pieseň.

Slovná zásoba úrovne A1 je dostupná na www.statpedu.sk - Inovovaný Štátny vzdelávací program - Jazyk a komunikácia - Ruský jazyk A1 - strana 14 až 40.

Klasifikačná stupnica

je daná dohodou predmetových komisií v Základnej škole, Štúrova 18, Myjava.

100% - 90% = 1

89,99% - 75% = 2

74,99% - 50% = 3

49,99% - 25% = 4

24,99% - 0% = 5

1 - výborný - 100% - 90%

Žiak ovláda pojmy, poznatky, jazykové zručnosti a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, praktických, motorických a iných činnostiach. Samostatne a kreatívne uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné až originálne.

Žiak je aktívny pri všetkých zadaných činnostiach, nosí si všetky pomôcky, plní si domáce úlohy a svedomito si vedie zošit.

2 - chválitebný – 89,99% - 75%

Žiak ovláda pojmy, poznatky, jazykové zručnosti a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, praktických, motorických a iných činnostiach. Samostatne a kreatívne uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav má občas nedostatky v správnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Žiak je aktívny pri zadaných činnostiach, nosí si všetky pomôcky, plní si domáce úlohy a svedomito si vedie zošit.

3 - dobrý – 74,99% - 50%

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, praktických, motorických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti a výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné.

Žiak je aktívny pri zadaných činnostiach, nosí si pomôcky, plní si domáce úlohy a vedie si zošit.

4 -dostatočný – 49,99% - 25%

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov aj pri ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činnosti sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Žiak vykonáva zadané činnosti, nosí si pomôcky, snaží sa splniť domáce úlohy a vedie si zošit.

5 - nedostatočný – 24,99% - 0%

Žiak si neosvojil poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa.

Jeho ústny aj písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Žiak nevykonáva zadané činnosti, nenosí si pravidelne pomôcky, nesnaží sa splniť domáce úlohy.

Podkladom pre súhrnnú klasifikáciu ruského jazyka sú:

1) známky za ústne odpovede

Pri hodnotení ústneho prejavu v 2RJ, sa berú do úvahy tieto aspekty: *obsahová primeranosť, plynulosť vyjadrovania, jazyková správnosť, štruktúra odpovede*. Formou ústnej odpovede môže byť:

- samostatný ústny prejav na danú tému, s ktorou bude žiak oboznámený vopred, v rozsahu 3-7 minút (podľa úrovne ovládania CJ),
- rozhovor vo dvojici na zadanú tému a situačná konverzácia na danú tému s vyučujúcim,
- prednes básne, rečovanky.

Na hodnotení ústnych odpovedí sa podieľajú aj spolužiaci a sám odpovedajúci sebahodnotením. Pri ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď.

2) známky z testov

Žiaci by mali písať celohodinový test po každej lekcii, teda 3x-4x za celý školský rok. Mali by sa vyvážene skladať z gramatických cvičení, lexikálnych cvičení, posluchu a čítania s porozumením. Všetky časti sa obodujú, body sa zrátajú spolu z jednotlivých častí, prevedú na percentá a výsledná známka sa určí podľa tabuľky uvedenej vyššie.

3) známky z previerok

Učiteľ môže podľa uváženia a podľa preberaného učiva pripraviť aj malé previerky, diktáty z písmen, spojení, slov, viet, zo slovnej zásoby (SZ), práce s textom (čítanie s porozumením, počúvanie s porozumením), časovania slovies, preberaných gramatických javov, krátke rozhovory, dopĺňacie cvičenia alebo prekladové cvičenie trvajúce max. 10 min. (písanie, preklad viet alebo slovných spojení).

4) známky z projektových prác

Učiteľ môže žiakom zadať vypracovať rozsiahlejší projekt, na ktorý budú mať žiaci 2-3 týždne. Téma je zadaná tak, aby sa žiaci naučili samostatnosti a zodpovednosti za svoju prácu a v neposlednom rade, aby nadobudli schopnosť vedieť prezentovať vlastnú prácu, názory.

Záverečné ustanovenia:

- Kritériá klasifikácie musia byť v súlade s požadovanou úrovňou ovládania cudzieho jazyka a náročnosť sledovaných javov musí zodpovedať náročnosti zadaných v platných učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch.
- **Žiak je hodnotený a klasifikovaný za prácu počas celého klasifikačného obdobia, jeho prospech nemôže zmeniť jedna "opravná odpoveď" krátko pred uzavretím klasifikácie. Žiak nedostáva známku z aritmetického priemeru známok.** Priebežne sa hodnotia čiastkové výsledky a prejavy žiaka na vyučovacích hodinách, celkové hodnotenie sa uskutoční na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku.

V procese hodnotenia učítelia uplatnia primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektujú práva dieťaťa a humánne sa správajú voči žiakovi. Dodržiavajú sa zásady: motivačný charakter hodnotenia, spätná väzba, individuálny prístup, jasné pravidlá a kritériá klasifikácie, systém sebahodnotenia žiakov a špecifiká hodnotenia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov mimoriadne nadaných.

Učiteľ berie do úvahy momentálnu situáciu v triede i u jednotlivých žiakov a adekvátne tomu prispôsobí hodnotenie i klasifikáciu. Žiaci majú právo vedieť o veľkých kontrolných prácach a testoch týždeň vopred. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi učiteľ žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 14 dní.

Cieľom tejto klasifikácie a kritérií hodnotenia je, aby žiaci získali požadovanú úroveň A1 ovládania CJ (podľa cieľového modelu inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu a Spoločného Európskeho jazykového referenčného rámca).

Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy

Prierezové témy sú neoddeliteľnou súčasťou komplexného vzdelávania žiakov a od roku 2011 aj pevnou súčasťou štátneho vzdelávacieho programu. Charakteristiky jednotlivých tém a popis cieľov sú uvedené v dokumentoch pre príslušný stupeň vzdelávania a dostupné na webovom sídle Štátneho pedagogického ústavu. Z povahy prierezových tém vyplýva prepojenie na reálny život, osvojenie si bezpečnostných pravidiel, preventívnej ochrany zdravia, ochrany prírody, vedenie k vnímaniu odlišnosti a rôznorodosti sveta, pochopenie, že každý jednotlivec je súčasťou systému, pričom sa jednotlivec a systém vzájomne ovplyvňujú.

Pre jednotlivé prierezové témy sú vhodné hlavne zážitkové, skúsenostné a kooperatívne metódy vyučovania, v ktorých sa rozvíja tak kritické myslenie žiakov, ako aj ich schopnosť samostatne a zodpovedne reagovať na kultúrnu rôznorodosť sveta. Dôležitá je samostatná aktivita žiakov, ktorá výrazne podporuje efektívnosť učenia sa a zapamätania si naučeného, vytvorenie bezpečného a dôverného prostredia potrebného na dialóg a komunikáciu, otvorenosť učiteľov, nehodnotiace komentáre k odlišným názorom, hľadanie spôsobov, ako si navzájom porozumieť a podporovanie spolupráce žiakov

V predmete sa zdôrazňuje chápanie jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Zámerne sa preferuje rozvoj komunikačných kompetencií, ktoré budú teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch.

Medzipredmetové vzťahy sa rozvíjajú formou prierezových tém, ktoré sa spracovávajú v rámci rôznych predmetov, napr.: čas – jazyk (materinský aj cudzí, dejepis, geografia, matematika, biológia, výtvarná výchova, hudobná výchova, etická výchova).

Môže ísť aj o formu IKT, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, internet a pod., organizovaním exkurzií a rôznych súťaží.

Prierezové témy sa realizujú v týchto témach

Mediálna výchova (MEV)

Multikultúrna spoločnosť - reálie Ruska, Rodina a spoločnosť, Voľný čas, Profesie a práca, Doprava a cestovanie

Multikultúrna výchova (MUV)

Všetky témy

Enviromentálna výchova (ENV)

Človek a príroda, Ľudské telo, Domov a bývanie

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)

Všetky témy

Ochrana života a zdravia (OZZ)

Doprava a cestovanie, Ľudské telo, Vzdelávanie a práca, Voľný čas a záľuby, Stravovanie, Obliekanie a móda, Domov a bývanie, Človek a príroda

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR)

Rodina a spoločnosť, Domov a bývanie, Ľudské telo, Multikultúrna spoločnosť

Ciele prierezových tém sú integrálnou súčasťou predmetu.

Medzipredmetové vzťahy

Rodina a spoločnosť – OBN, GEG, ETV, NBV, MAT

Domov a bývanie – INF, TCH, BIO

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie - BIO

Doprava a cestovanie - GEG

Vzdelávanie a práca – OBN, ETV

Človek a príroda – BIO, OBN, CHE

Voľný čas a záľuby – SJL, ETV, NBV

Stravovanie - BIO

Multikultúrna spoločnosť – OBN, GEG, NBV, ETV

Obliekanie a móda – VYV

Učebné zdroje

Učebnice **Klassnyje družja 1,2** vydavateľstva Klett boli schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

K učebnici je k dispozícii množstvo doplnkových materiálov, o. i. pracovný zošit i listy na projektovú výučbu, zošit na písanie azbuky, metodická príručka pre učiteľov, interaktívna verzia magazínu a materiály na stiahnutie. Všetky materiály obsahujú rozmanité texty, fotografie a ilustrácie a predovšetkým rôznorodé cvičenia. Integrované reálie, projekty, audio nahrávky, práca s videami, opakovania.

V učebnom komplete nepoužívajú pätkové písmo a kurzívu – vďaka tomu je učebnica vhodná taktiež pre žiakov so špecifickými poruchami učenia.

Doplnkové materiály: Učebnice **Echo 1,2** od vydavateľstva INFOA a **Ruský jazyk 5, 6, 7, 8, 9** vydavateľstva SPN.